

OPPRYDDING AV FORURENSNING FRA SPREDTE AVLØP

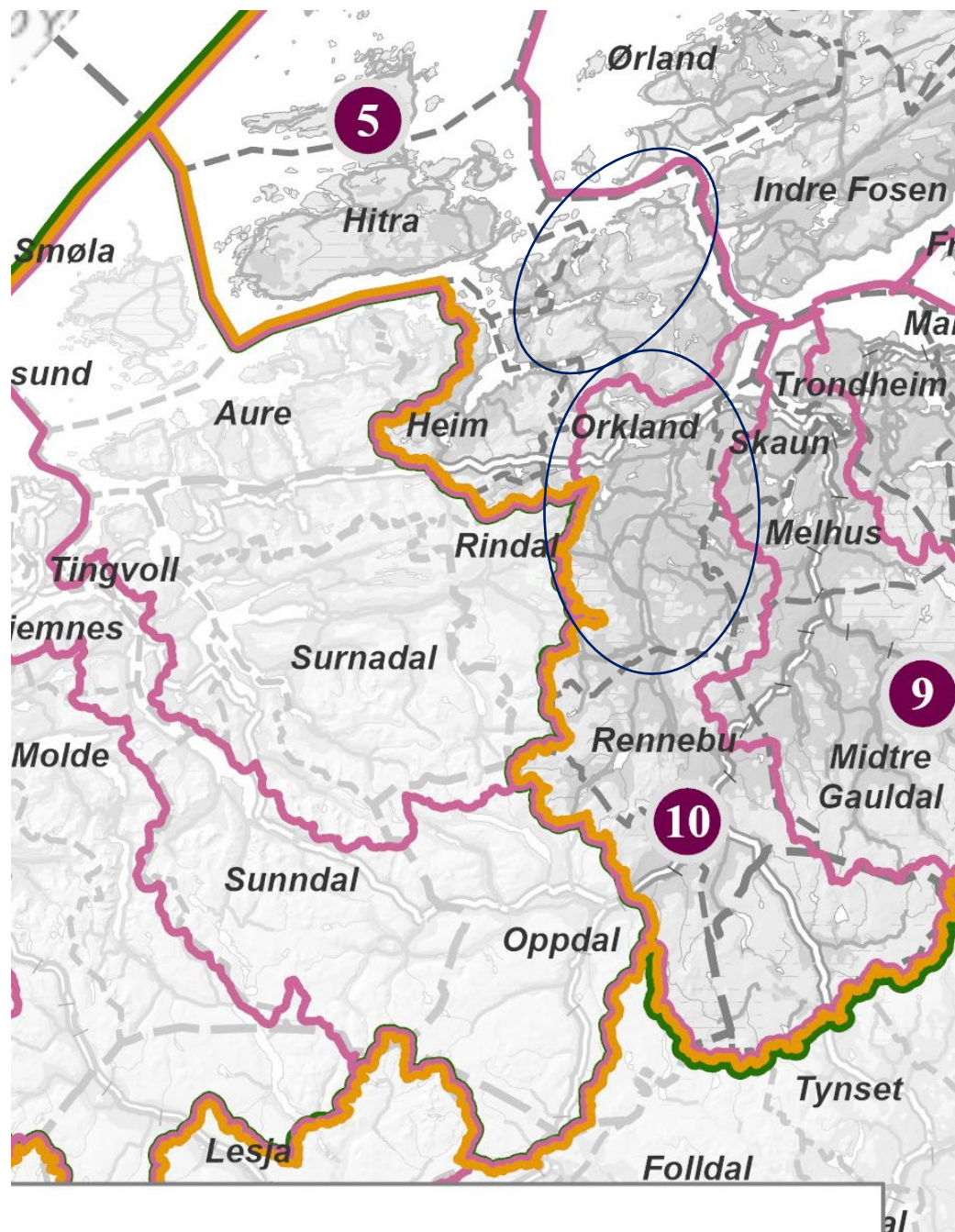
Kontrollutvalget 4.12.2024
Bente Solem, Plan og byggesak

ORKLAND
KOMMUNE

Ingdalsfossen,
foto: Kajsa Selnes

VANNREGION TRØNDELAG

Orklavassdraget

Søndre Fosen

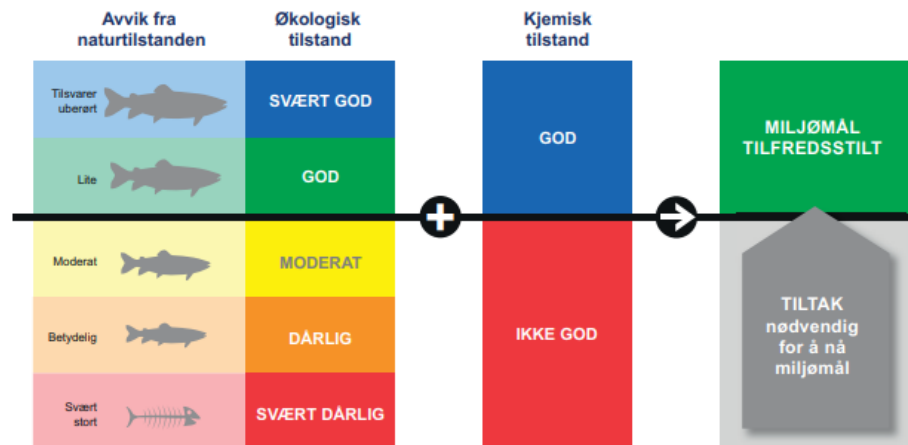

MILJØMÅL 31.12.2027/32

EU's vanddirektiv – vannforskriften (2007)

Hjemlet I forurensningsloven, plan- og bygningsloven, vannressursloven og naturmangfoldloven

Miljøtilstand- og miljømål-klassifisering

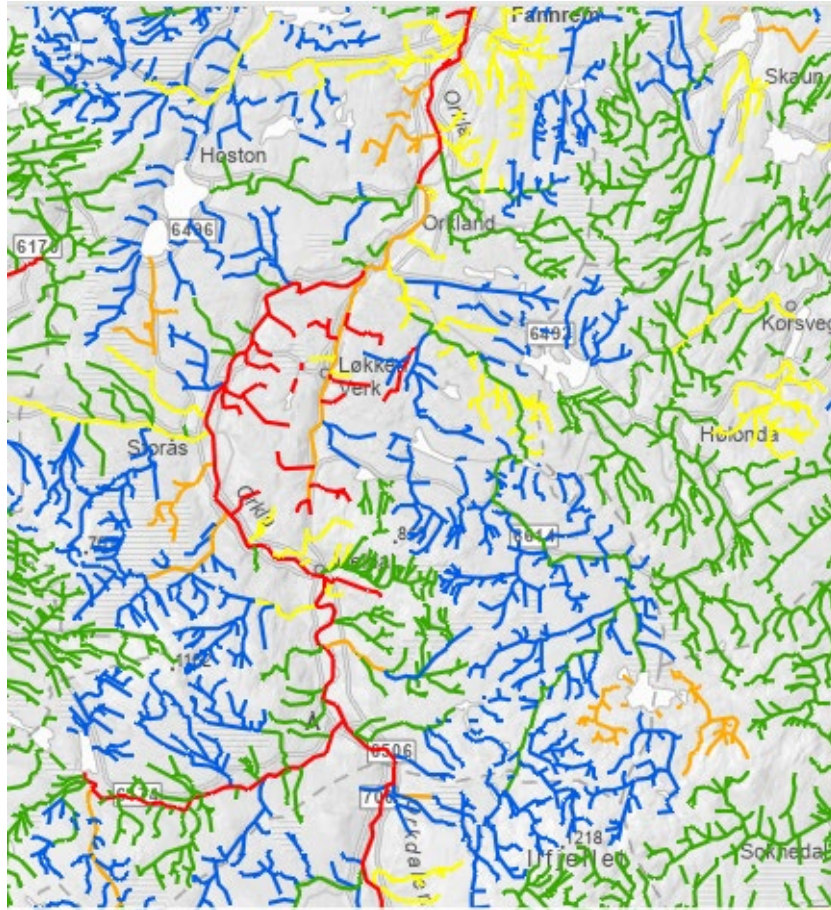

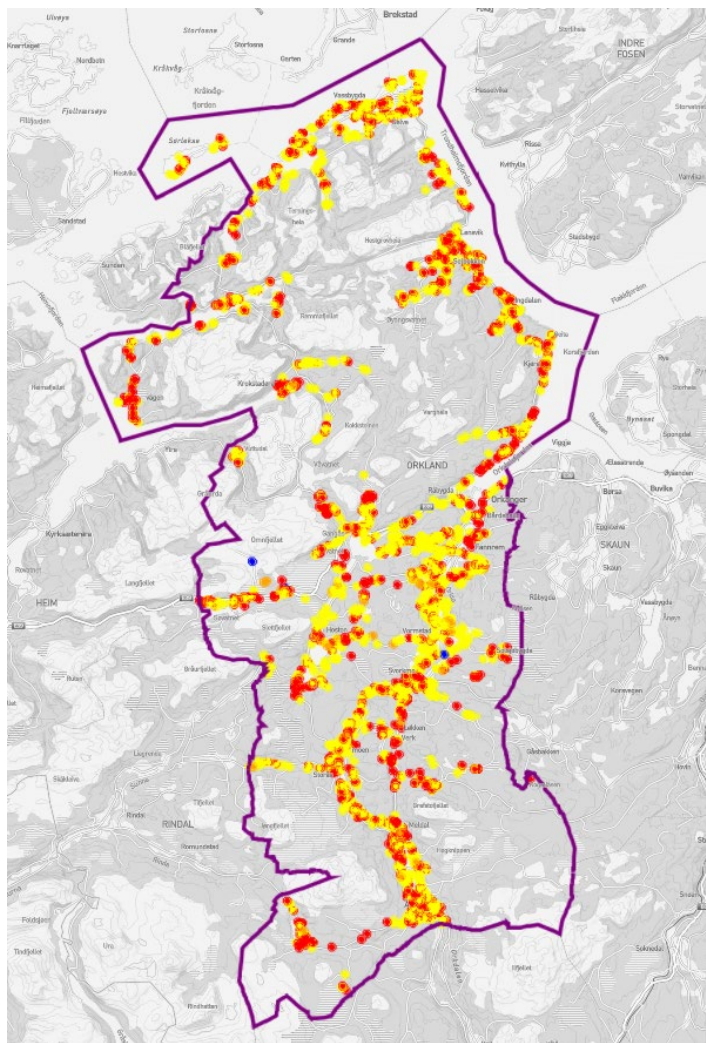
Figur 2.1 Vanddirektivet og den norske vannforskriften forutsetter at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Dette betyr at i vannforekomster der miljømålene ikke er tilfredsstillt, må miljøforbedrende og/ eller gjenopprettende tiltak iverksettes. Forebyggende tiltak for å hindre forringelse i de vannforekomstene som i dag tilfredsstiller miljømålene (god eller svært god tilstand) må også vurderes.

VANN-NETT.NO

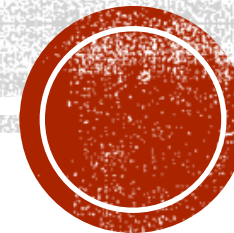
VURDERING AV ØKOLOGISK TILSTAND – 353 VANNFOREKOMSTER

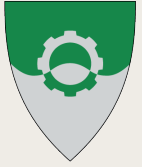

RUNDT 3 500 AVLØPSANLEGG

**FORURENSNINGSMYNDIGHET
FOR BÅDE PRIVATE OG
KOMMUNALE AVLØPSANLEGG**

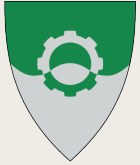
Kommunene fører ikke tilsyn med mindre avløpsanlegg

Tre av fire kommuner fører ikke systematisk tilsyn og oppfølging med mindre sanitære avløpsanlegg.

Kommunene har en plikt til å føre tilsyn med om mindre sanitære avløpsanlegg overholder kravene etter forurensningsloven. Av de 25 kontrollerte kommunene, var det bare *en* kommune der det ikke ble registrert avvik eller anmerkninger på noen av kontrollpunktene.

- Det er alvorlig at kommunene ikke oppdager og følger opp mindre sanitære avløpsanlegg som driftes dårlig eller trenger oppgradering. Det øker risikoen for forurensning til miljøet fra slike anlegg, sier Ellen Hambro, direktør i Miljødirektoratet.

FORVALTNINGSREVISJON VANN OG AVLØP

Rapport Revisjon Midt-Norge 9.9.2022

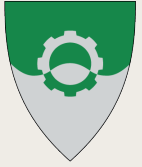
Revisors vurdering:

Kommunen har til en viss grad oversikt over private avløpsanlegg. forbedringspotensial å sikre oversikt over historikken for anlegg med utfordring godt samlet system for å dokumentere registrert tilstand og tilsyn.

Revisors vurdering:

Det gjennomføres ikke tilsyn med private avløpsanlegg. Det sikres derfor ikke at anlegget er i samsvar med tillatelsen, at utslippsmengde- og kvalitet er i samsvar med tillatelsen eller at prøveprogrammet er overholdt. Revisor har inntrykk av at det ikke har vært kapasitet til å gjennomføre dette i ny kommune. Kommunen opplyser om at det er planer om et prosjekt som skal bidra til å etablere oversikt over anleggene og legge en plan for tilsyn samt gjennomføre tilsyn. Dette er en videreføring av et prosjekt som ble gjennomført i Orkdal. Revisor anser prosjektet som et nødvendig bidrag for å sikre en tettere oppfølging av private anlegg.

FORVALTNINGSREVISJON VANN OG AVLØP

Rapport Revisjon Midt-Norge 9.9.2022

Revisjon Midt-Norge SA

4.5 Konklusjon og anbefalinger

Revisor konkluderer med at Orkland kommune ikke i tilstrekkelig grad sikrer at private avløpsanlegg er i samsvar med krav i spredt bebygd strøk langs vann og elver.

Revisor anbefaler derfor følgende:

- Kommunen bør sikre at de har tilstrekkelig oversikt over private avløpsanlegg i sine system
- Kommunen bør gjennomføre tilsyn med private avløpsanlegg
- Kommunen bør sikre at alle anlegg inspiseres jevnlig

**ENDRINGER ETTER
REVISJONS-
RAPPORTEN**

2 stillinger på fagområdet Spredte
avløp

Egnet programvare for oppfølging og
saksbehandling

Innført rutiner internt for sikring av
forurensning ved nye planer og
byggetiltak

- Bedret samarbeid med vann, avløp, landbruk og andre interne fagområder
- Bedret informasjon og veiledning

FOREBYGGENDE ARBEID

Informasjon og veiledning

- Ny nettside – informasjon om krav til eldre avløpsanlegg
- Dialog med firma
- Informasjonsbrosjyre
- Tiltaksprogram opprydding
- Interne rutiner
 - VA – plan sammen med reguleringsplan
 - Forurensning avklart før byggetillatelse

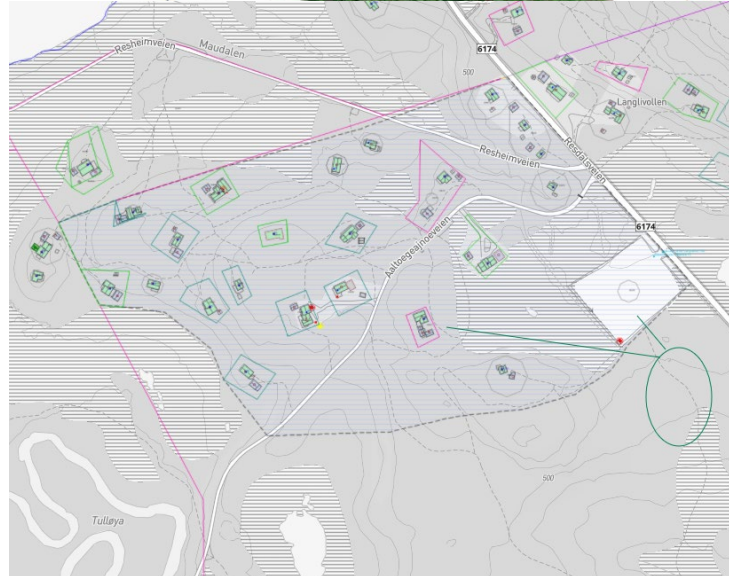
Noen tips til deg som skal kjøpe hus med privat vann- og/eller avløpsløsning

Det tekniske

- Er brønnen tilstrekkelig sikret mot innsig av overflatevann?
- Har vannkilde/vannledning frostet i vinter?
- Er det etablert noen retningslinjer for brønn og kran?
- Hva kreves av oppfølging og vedlikehold og hvilken kostnad?

Aktuelle

- www.avlop.no

Kurs og kompetanse

FORURENSNINGSREGLVERKET

Forurensningsloven er en «nei-lov»

Søke kommunen

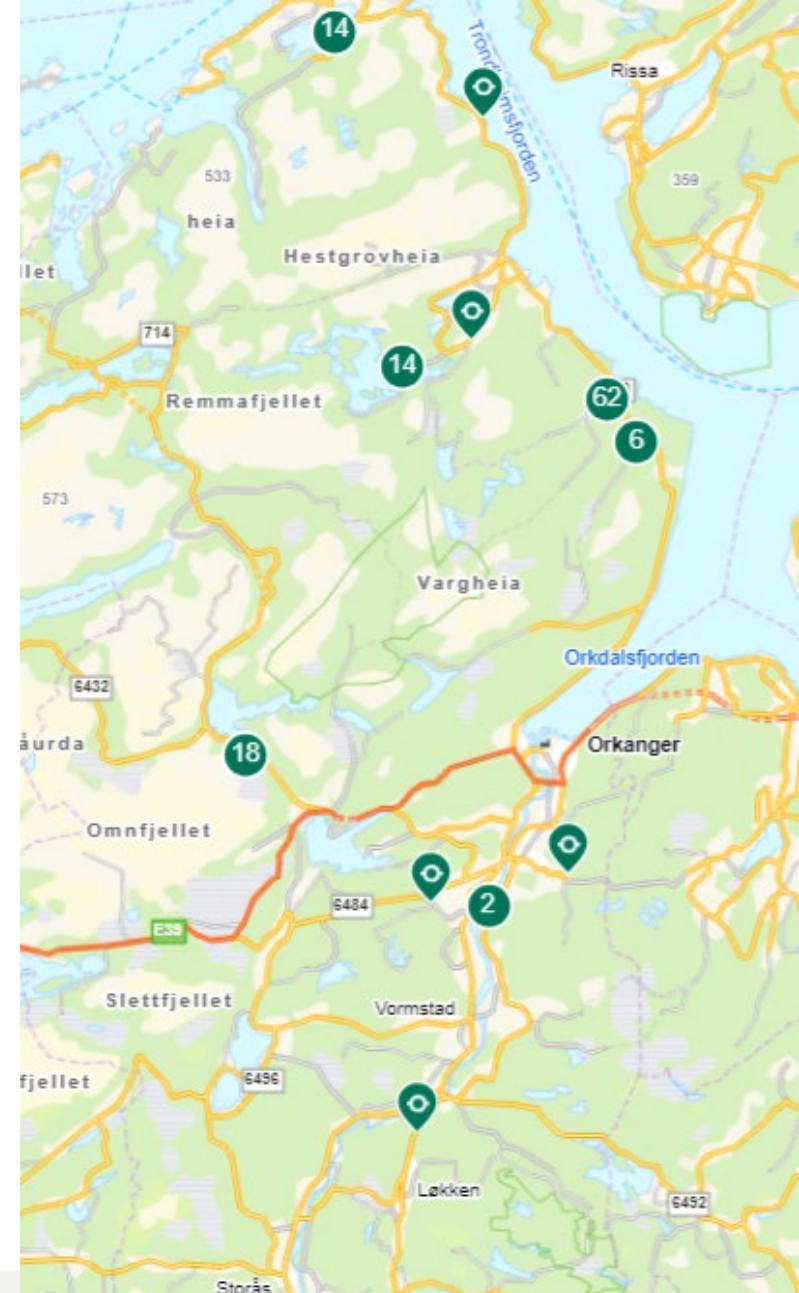
Bygge nytt avløpsanlegg

ORKLAND KOMMUNE RYDDER

Tilsyn av rundt 170
eiendommer i 2024

- Drikkevannssoner
 - Badeplasser

HVORDAN UTFØRES TILSYN

Leter i arkivet

- Utslippstillatelse?
- Annen info om avløpsanlegget?

Brev

- Informasjon om tilsyn
- Tilbakemelding

Kontroll

- Sjekker slamavskiller
- Sjekker filtergrøft / renseanlegg
- Rapport til anleggseier

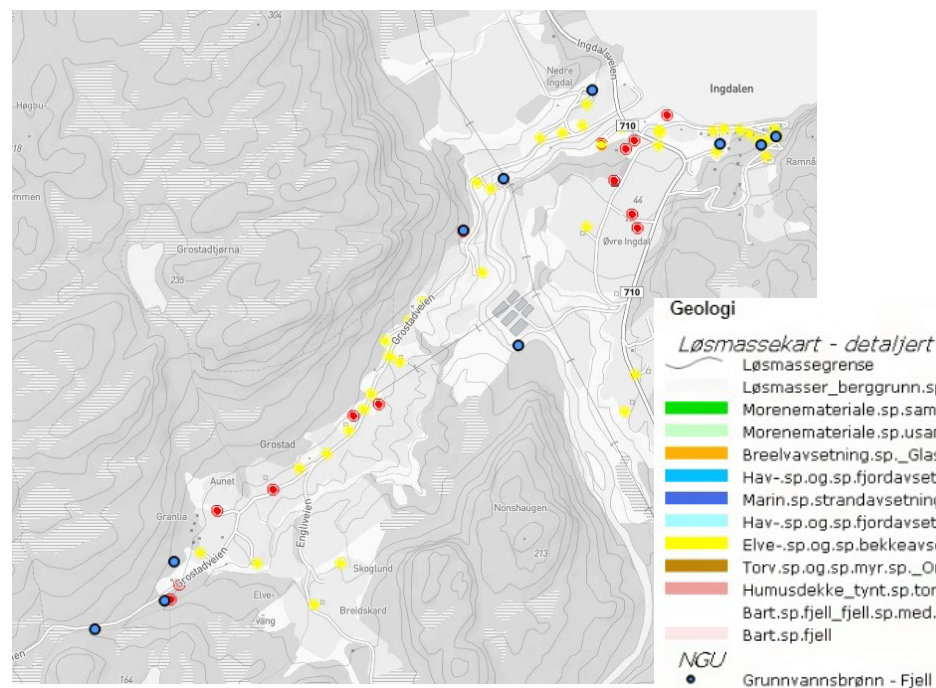
ORKLAND
KOMMUNE

261

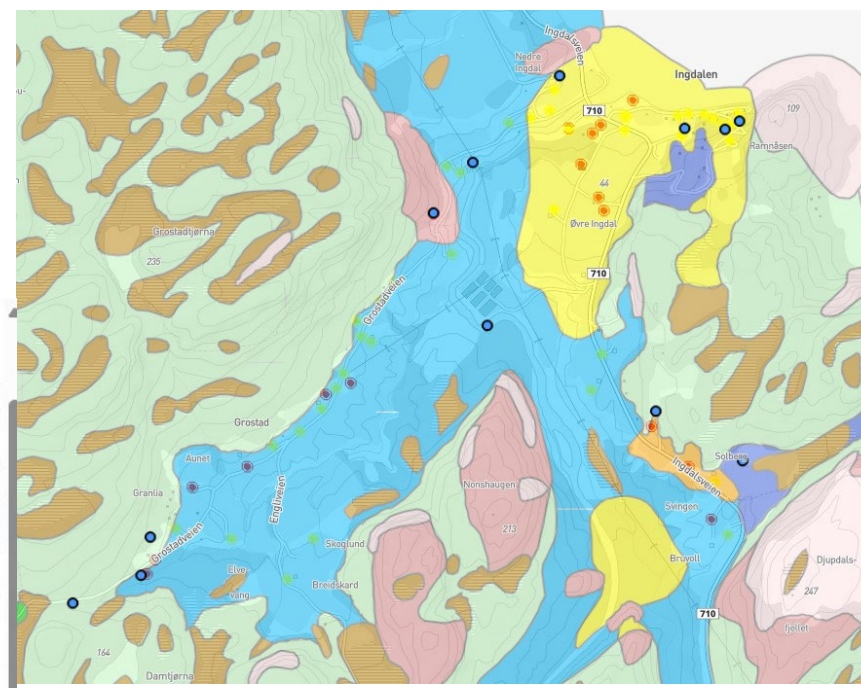
Ca. 60 anlegg i Ingdalen.

INGDALEN

Privat vann og privat avløp

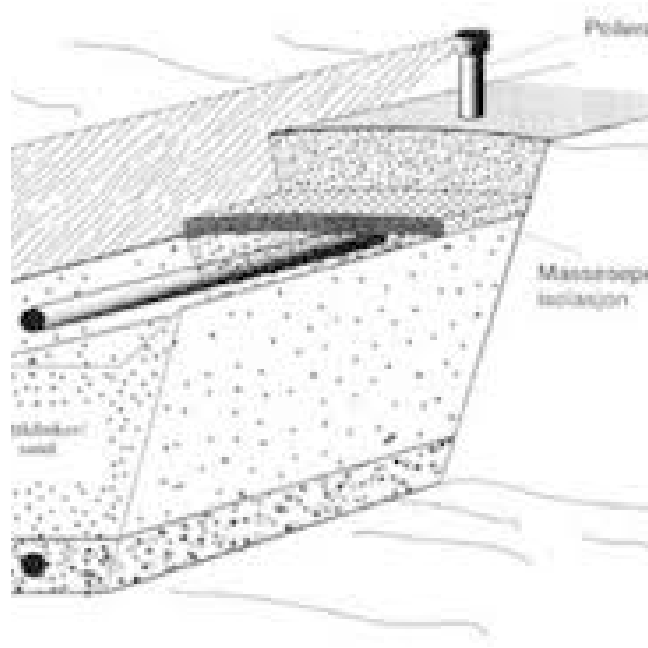
Jordarter

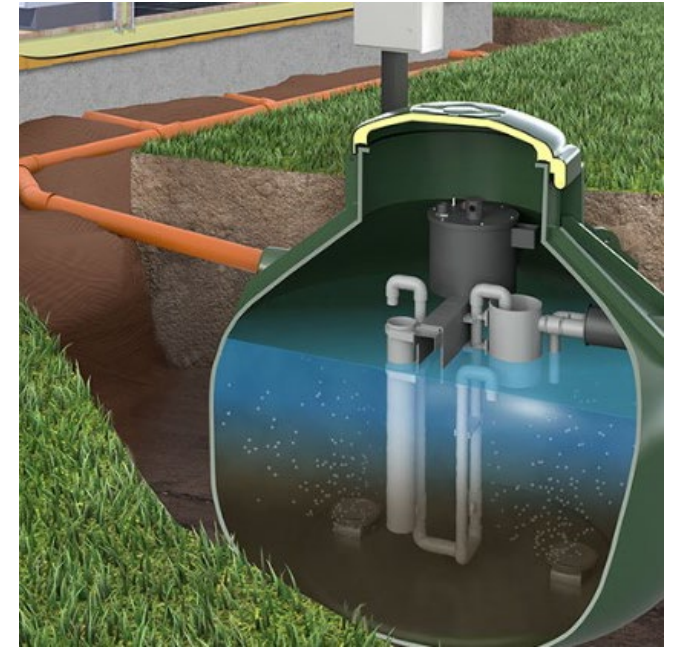
RENSELØSNINGER

**Infiltrasjon — renseevne 90/90 %
(fosfor /organisk) — anbefalt
løsning der det er egnet**

**Sandfilter - Renseevne 10-80 %
(fosfor) og 90 % (organisk) —
brukes i dag kun til gråvann**

**Minirensanlegg - Mange ulike typer — Sintef sertifisering -
Renseevne 90/90 — kursing av servicepersonell**

ERFARING FRA TILSYN OG KONTROLL

To slamavskillere i betong -
sandfilter

Slamflukt til Ingdalselva

Plassbygd betongtank - sandfilter

Slamavskiller sjø, tillatelse fra 2003
*usikker på utløpsledning

Det er nå påvist norovirus i vannprøver fra Svorksjøen

Styrker mistanken om at badevannet har gjort over 40 personer syke.

Lørdag ba Melhus kommune badegjester ved Svorksjøen om å være forsiktige med bading fordi vannet kunne medføre sykdom. Flere skal ha blitt syke med oppkast og diaré etter å ha badet der. FOTO: MORTEN ANTONSEN

KAIA SØRLAND

© Publisert: 2. august 2019 kl. 15:28

🔄 Oppdatert: 2. august 2019 kl. 15:40

Hvorfor det er viktig å ha regler for rensing av avløpsvann

Vannet fra avløpsrenseanlegg inneholder stoffer som kan skade bunndyr og fisk, føre til sykdom hos mennesker og gjøre vannet dårlig egnet for friluftsliv og som drikkevann.

Reglene om utbedring av avløpsanlegg er gitt for å forhindre forurensning og sørge for at vi kan benytte vannet til det vi ønsker oss også i fremtiden.

OPPFØLGING OG VEILEDNING

Veiledning –
fellesanlegg?

Dialog med
anleggseier, varsel
om vedtak

- Søknad om
utslippstillatelse
- Søknad om
ferdigattest på nytt
anlegg

Veiledning
Vedtak med pålegg
om å søke
utslippstillatelse og
etablere nytt
avløpsanlegg

- klageadgang

Varsel om tvangsmulkt
– vedtak om
tvangsmulkt
- SI

NYE ROBUSTE AVLØPSANLEGG

Slamavskiller

Slamavskiller og støtbelaster /
pumpe

Infiltrasjonsflate med
trykkrørfordeling

Overdekning infiltrasjonsflate

ORKLAND
KOMMUNE

Ingdalsfossen, foto Kajsa Selnes

